

แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ

Educational Management of Daycare Nursery Administration Center in Sub-district Administrative Organization, Chaiyaphum Province

ดวงใจ เกื้อหนูน¹, สุธรรม ธรรมทัศนานนท์², เเชิญ กิจระการ³

Daungjai Kuanoon¹, Sutum Thummatussananon², Pachoen Kidrakarn³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาแนวทางการดำเนินงาน
แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ 2) ศึกษาแนวทางการ
ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ขอบเขตของการวิจัย จำนวน
97 ศูนย์ กลุ่มตัวอย่างศูนย์ละ 4 คน ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้แก่ นักวิชาการ
ศึกษา คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 198 คน 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านปฐมวัย จำนวน 198 คน ปีการศึกษา 2556 รวมทั้งสิ้น 396 คน

กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การ
จัดการศึกษาด้านปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีแนวทางปฏิบัติการที่เป็นเลิศ โดยเลือกศูนย์ที่มีครู/ผู้ดูแล
เด็กที่ได้รับคัดเลือกเป็นครูผู้ดูแลเด็กดีเด่น จากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ที่ได้รับรางวัล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายู่ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคุณภาพ จำนวน 6 ศูนย์ ที่สังกัดองค์การ
บริหารส่วนตำบล รวมทั้งสิ้นจำนวน 6 คน และ กระบวนการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน
9 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติ
พื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master's Student Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University.

² Faculty of Education, Mahasarakham University.

³ Faculty of Education, Mahasarakham University.

ผลการวิจัย พบว่า จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปผลได้ดังต่อไปนี้ 1.1 สภาพปัจจุบันพบว่า แนวทางการดำเนินงานแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 1.2 ด้านปัญหาพบว่า แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับน้อย และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน และอยู่ในระดับน้อย 3 ด้าน 2. แนวทางการดำเนินงานแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ เฉพาะรายด้านและรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนความเหมาะสมและความเป็นไปได้ พบว่าอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุน ทุกภาคส่วน และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้รับการยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม ประเมินความสอดคล้อง จึงมีความถูกต้องเชิงวิชาการ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติในแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: แนวทางการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

Educational management of daycare nursery administration center in sub-district administrative organization, Chaiyaphum province. The aim of the research 1) to study the current situation and problems of daycare nursery administration center in sub-district administrative organization, Chaiyaphum province 2) to study the process management daycare nursery administration center in sub-district administrative organization, Chaiyaphum province . The scope of educational management of daycare nursery administration center in sub-district administrative organization, Chaiyaphum Province were sample of 97 centers 1) the minister of education and academic education total of 194 people 2) a group of administrators child development centers, teachers who acted in the year 2556 total of 194 people.

The goal of the interview educator, the committee and director of daycare nursery administration, teachers working in early childhood education child development center with excellent practices consisted 6 centers total of 6 people and the focus groups discussion by qualified persons 9 persons were used in this study is a questionnaire

with a rating scale, structured interview, group discussion. The statistics used percentage average, standard deviation.

The results were as follows: Present situation found daycare nursery administration center in sub-district administrative organization, Chaiyaphum province compliance was high and the high level in all aspects. The problems found educational management of daycare nursery administration center in sub-district administrative organization, Chaiyaphum province was the low level. Guidelines for the educational management of daycare nursery administration center in sub-district administrative organization, Chaiyaphum province specific and item with mean and deviation suitability and feasibility were at high level. Educational management of daycare nursery administration center in sub-district administrative organization, Chaiyaphum province is supported by the district administration and the department of local administration continues.

Keywords: Educational Management, Daycare Nursery, Administration Center in Sub-district Administrative Organization

บทนำ

ในวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทย เด็กส่วนใหญ่ จะได้รับการดูแลจากพ่อแม่ และ เครือญาติที่รวม อยู่ในครอบครัวใหญ่ เด็กจึงได้รับการดูแลทั้งทาง ร่างกายและจิตใจ มาตั้งแต่ยังเล็กจนกระทั่งเจริญเติบโตมีพัฒนาการที่ดีและมีวิถีปฏิบัติที่ทำให้ เด็กได้ซึมซับมาเป็นวิถีของตนเองโดยธรรมชาติ ซึ่งเป็นวิถีแห่งการเกื้อกูล ถ้อยทีถ้อยอาศัย และความมีน้ำใจ โดยผ่านกระบวนการใช้ชีวิตในแต่ละ วัน รวมถึงวิธีการอบรมสั่งสอนที่ผู้ถึงทักษะการ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอันถือเป็นวัฒนธรรมการ ดำรงชีวิตของคนไทยในวิถีแห่งคุณธรรม จริยธรรม โดยแท้จริง ด้วยสภาพเศรษฐกิจ ความเจริญทาง เทคโนโลยี อิทธิพลของวัตถุนิยม และค่านิยมใน การดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การ แข่งขันในการดำเนินชีวิตที่สูง ทำให้ครอบครัวไทย ทั้งชุมชนเมืองและชนบทเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตไป

จากเดิม ส่งผลให้บทบาทของสถาบันครอบครัว ด้านการดูแลเด็กในครอบครัว ลดความสำคัญ ลงด้วยเพราะ พ่อ แม่ สมาชิกของครอบครัวต่าง หุ่นเทแรงกายและเวลาไปกับการทำงานนอกบ้าน จนกระทั่งไม่มีเวลาในการดูแลครอบครัวและเด็ก ทำให้มีความจำเป็นต้องนำเด็กเล็กๆ ไปฝากไว้ กับสถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อมรชัย ดันติเมธ, 2547: 25)

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มาตรา 78 กำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่ง ตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เองมาตรา 289 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่ บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม

และการฝึกอาชีพ ตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐแต่ต้องไม่ขัดต่อ มาตรา 43 และมาตรา 81 ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ (กรมการปกครอง, 2543: 13) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ให้เทศบาล เมื่อพิพาทองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้ การจัดการศึกษา การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส (กรมการปกครอง, 2543: 61) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 18 การจัดการศึกษาปฐมวัย อันได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบัน ประกอบกับนโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550 - 2559 ได้กำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาเด็กด้านต่าง ๆ โดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานไว้ว่าในปี พ.ศ. 2559 เด็กอายุ 2 - 5 ปี ทุกคนต้องได้รับ

การพัฒนาทุกด้านก่อนเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาพื้นฐานระดับแรกเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้กิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของสมองอย่างเต็มที่ รวมทั้งเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับที่สูงขึ้น อันจะนำไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป การจัดการศึกษา

ปฐมวัยในปัจจุบันแม้จะไม่ใช่เป็นการศึกษาภาคบังคับ แต่รัฐบาลก็ให้การสนับสนุนส่งเสริมอย่างเต็มที่ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยขึ้นเพื่อเป็นหลักสูตรแกนกลางในการจัดการศึกษาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศสถานศึกษาต่าง ๆ ท้องถิ่นสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับเด็ก ครูผู้สอน สภาพสถานศึกษา สภาพปัญหา ความต้องการ ความพร้อม เอกลักษณะ ภูมิปัญญา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของท้องถิ่นได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548: 3)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมดจำนวน 388 แห่ง มีครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 3,961 คน มีเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 14,660 คน ใน 16 อำเภอ (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ 2555) การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งในช่วงแรกของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังมีปัญหาในแนวทางการดำเนินงาน เกิดความสับสนในด้านนโยบาย การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เช่น 1) เกิดปัญหาในด้านคุณภาพและมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ครูผู้ดูแลเด็กยังไม่เข้าใจและมีความรู้ในการพัฒนาในเรื่องรูปแบบการบริหาร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) งบประมาณด้านการจัดการศึกษายังจัดสรรได้ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และ 4) การขาดแคลนครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรทางการศึกษาในเชิงคุณภาพ 5) การดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีการพัฒนารูปแบบเพื่อรองรับมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) 23 มาตรฐาน 93 ตัวชี้วัด และมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553 เพิ่มเป็น 6 มาตรฐาน 6) ขาดความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง 7) ขาดการประเมิน

มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง 8) ขาดการนิเทศการศึกษา (บึงอร เทพเทียน และ ปิยฉัตร ตระกูลวงษ์, 2550)

จากปัญหาที่พบในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กจึงสนใจศึกษา แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้แนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) และมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 6 มาตรฐาน ประกอบด้วย 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (2) มาตรฐานด้านบุคลากร (3) มาตรฐานด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (4) มาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร (5) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (6) มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กเล็กปฐมวัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดชัยภูมิ ให้มีประสิทธิภาพในแนวทางการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งส่งผลดีต่อผู้เรียนและการปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดชัยภูมิ

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้แก่ นักวิชาการศึกษา คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ จำนวนศูนย์ 364 ศูนย์ จำนวนประชากร 1,885 คน โดยแยกเป็น กลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา จำนวน 728 คนกลุ่มผู้ปฏิบัติงานจำนวน 1,157 คน

1.2. กลุ่มตัวอย่าง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 97 ศูนย์กลุ่มตัวอย่างศูนย์ละ 4 คน ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้แก่ นักวิชาการศึกษา คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 198 คน 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านปฐมวัย จำนวน 198 คน ปีการศึกษา 2556 รวมทั้งสิ้น 396 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie and Morgan อ้างอิงมาจาก (บุญชม ศรีสะอาด, 2535: 40) ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามตำแหน่งดังนี้

- 1) แบ่งชั้นตามตำแหน่ง คือกลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้แก่ นักวิชาการศึกษา คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 3) ในแต่ละชั้นกำหนดสัดส่วนตามอำเภอแล้วทำการสุ่มให้ได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้มาโดยวิธี

การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (บุญชม ศรีสะอาด. 2552: 35) ให้ได้กลุ่มที่มีนักวิชาการศึกษา คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและกลุ่มที่เป็นครู/ ผู้ดูแลเด็กตามจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แนวการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ โดยสัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิที่มีรูปแบบของวิธีปฏิบัติการที่เป็นเลิศ โดยเลือกศูนย์ที่มีครู/ ผู้ดูแลเด็กที่ได้รับคัดเลือกเป็นครู/ผู้ดูแลเด็กดีเด่น จากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นศูนย์ที่ได้รับรางวัลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายุ้ย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคุณภาพ จำนวน 6 ศูนย์ จำนวน 6 คน ที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

ระยะที่ 2 ร่างแนวการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้เทคนิคการจัดสนทนากลุ่ม

2.1 กลุ่มเป้าหมายการสนทนากลุ่ม (Focus group Discussion) ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน ผู้บริหารการศึกษา 3 ท่าน ผู้บริหารสถานศึกษา 3 ท่าน และ ผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดการศึกษาด้านปฐมวัย 3 ท่าน สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบความคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษา สภาพปัจจุบัน และปัญหา แนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้มาตรฐานมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 6 มาตรฐาน มาตรฐาน (กรมปกครองส่วนท้องถิ่น) (2553: 3 - 72) ได้แก่ (1) มาตรฐานมาตรฐานด้านการ

บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (2) มาตรฐานมาตรฐานด้านบุคลากร (3) มาตรฐานมาตรฐานด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (4) มาตรฐานมาตรฐาน ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร (5) มาตรฐานมาตรฐาน ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (6) มาตรฐานมาตรฐาน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กเล็กปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) แบบมาตรฐานประมาณค่า แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิเป็นแบบตรวจรายการ และแบบมาตรฐานประมาณค่าแบบมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากระดับสภาพปัจจุบันและปัญหาแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิที่มีการปฏิบัติระดับดีมาก

3. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

4. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ

5. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ

การดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดชัยภูมิ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ และเพื่อนำเสนอแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 ศึกษารูปแบบและวิธีสร้างแบบสอบถามจากวิธีการสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดของ Likert

1.3 สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 106 ข้อ

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.5 ปรับปรุง นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

1.6 นำผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ระหว่าง 0.50 – 1.00

1.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

1.8 นำข้อมูลจากการทดลองเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากแบบสอบถามที่ทดลองใช้

1.9 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เสร็จสมบูรณ์ ตรวจสอบพิจารณาจัดพิมพ์และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ศึกษาเอกสาร แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำสัมภาษณ์ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติ แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ กับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ จำนวน 6 ศูนย์ รวม 6 คน

ระยะที่ 2 ร่างแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้เทคนิคการกลุ่มสนทนา จากผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่าน

ขั้นตอนที่ 1 ร่างแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้เทคนิคการสนทนา กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน ประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านปฐมวัย และครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านปฐมวัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความสอดคล้องของแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการจัดกระทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

1.2 นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) เป็น มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ตามลำดับ โดยมีเกณฑ์ให้เลือกตอบ

1.3 วิเคราะห์ระดับ สภาพปัจจุบันและปัญหาแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน แล้วนำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย เพื่อหาระดับปัญหา โดยอาศัยแนวทางของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2532: 23-24)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันแนวทางการดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับของการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านการบริหาร

จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านที่มีระดับการปฏิบัติที่ต่ำสุด คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้านสรุปผลแต่ละด้านพบว่า

2. ผลการวิเคราะห์ปัญหา แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับน้อยและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้านและอยู่ในระดับน้อย 3 ด้าน โดยด้านที่มีระดับปัญหาสูงสุดคือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรรองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และส่วนด้านที่มีระดับปัญหาต่ำสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ เฉพาะรายด้านและรายชื่อที่มีปัญหาค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป พบว่า แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนทุกภาคส่วน และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความถูกต้องเชิงวิชาการ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

1. สภาพแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิจากผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติ

อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน ทั้งนี้ เพราะทุกภาคส่วนเริ่มมองเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาด้านปฐมวัย เพื่อเป็นการวางรากฐานที่สำคัญของเด็กด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือด้านบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัทซิดีเดซ จิวน้อย (2550: 36 - 38) ได้ศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม องค์การบริหารส่วนตำบลตูมใหญ่อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานเมื่อเปรียบเทียบตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ ราซี ทองสวัสดิ์ (2542:3 - 8) ได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยพัฒนาเด็กโดยองค์รวม โดยผ่านการเล่น คือเด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามหลักสูตรพุทธศักราช 2548. ยึดปรัชญาการศึกษาาระดับอนุบาล เช่น Pestalozzi นักการศึกษาชาวฝรั่งเศส มีแนวคิดว่าการศึกษาต้องเป็นไปตามธรรมชาติและเป็นการพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกายและสติปัญญาในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กไม่ว่าจะเป็นด้านความสนใจความต้องการหรือระดับความสามารถของการเรียนรู้ ถือว่าการสอนให้คนมีใจเมตตากรุณาต่อกัน มีคุณค่ามากกว่าการสอนให้มีความรู้ หลักการที่ใช้สอนนั้น ครูจะต้องคำนึงถึงธรรมชาติ และความพร้อมของเด็กเป็นสำคัญ สอนให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงและลงมือค้นหาความรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสและเห็นว่าเด็กไม่ควรถูกบังคับให้เรียนรู้ด้วยการท่องจำ แต่ต้องใช้เวลาและประสบการณ์แก่เด็กในการทำ ความเข้าใจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชยานนท์ มนเพียรจันทร์ (2554: 367-389) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยหลักองค์รวม: กรณีศูนย์พัฒนา เด็ก

เล็กตงพอง องค์การบริหารส่วนตำบลศิลา จังหวัดขอนแก่น การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพที่เคยเป็นมา สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา สภาพที่คาดหวัง ทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาหรือบรรลุมสภาพที่คาดหวัง และการเลือกทางเลือกเพื่อกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตงพอง และเพื่อศึกษาปรากฏการณ์ของการปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้จากการกระทำในระดับตัวบุคคล กลุ่มบุคคล และระดับองค์การ และความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการใช้แผนปฏิบัติการและหลักองค์รวมไปปฏิบัติตามวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตงพองมีสภาพปัญหาเกิดขึ้นหลายประการจนส่งผลให้ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้นผู้ร่วมวิจัยจึงได้ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งจากการนำแผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติได้ส่งผลให้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดอยู่ในระดับดีขึ้นทุกด้าน

2. ปัญหาแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ จากผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้ง 6 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับปัญหาสูงสุด คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรและ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขาดทักษะ ขาดความรู้ และความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการขาดประชุมอบรม สัมมนาและประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง งบประมาณไม่เพียงพอ และครูผู้ดูแลเด็กขาดการนิเทศติดตามผลการสอน และ ขาด

บุคลากรที่รับผิดชอบด้านการศึกษาโดยตรง ซึ่งผู้บริหารทุกระดับที่รับผิดชอบควรให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวทางกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2553: 12) การพัฒนาบุคลากร ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการปฐมนิเทศหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่รวมทั้งการอบรมและศึกษาดูงาน การนิเทศติดตาม การดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และส่งเสริมสนับสนุนการให้ทุนการศึกษาแก่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก และพนักงานจ้างในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามหลักเกณฑ์และฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา และการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตติรัตน์ แห้งนุดดา (2554: 61) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการวิจัยพบว่า 1. โดยภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

3. แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการดำเนินงานส่วนใหญ่ต้องบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการเข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงาน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและเชี่ยวชาญในหลักการจัดการศึกษา

ปฐมวัยอย่างดี ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง เพราะว่า บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยจะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย จีราวุฒิ สีมารักษ์ (2553: 75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า 1. การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในจังหวัดเลยโดยภาพรวม มีการปฏิบัติตามอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย รองลงมาคือ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน 2. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ ที่เป็นกลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา กับกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน ที่เป็นกลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษากับกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ที่อยู่ในหน่วยงานเทศบาล กับองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลมีขนาดแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนในศูนย์ เป็นหลัก จึงส่งผลให้มาตรฐานการดำเนินงานมีความแตกต่างกันออกไปด้วย ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ประกอบด้วยตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินที่จำแนกตามขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วย ทั้งนี้ ตัวชี้วัดและเกณฑ์ในการประเมินดังกล่าวจะต้องมีความชัดเจนและครอบคลุมกับงานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้าน และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

1.2 เนื่องจากงบประมาณที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดสรรให้สำหรับศูนย์พัฒนา

เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นยังไม่เพียงพอกับความต้องการ และงบประมาณบางอย่างที่จัดสรรมาไม่สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริง เช่น ค่าอาหารกลางวันมีการจัดสรรให้เด็กน้อยไม่สามารถจัดซื้ออาหารกลางวันที่มีคุณภาพให้กับเด็กนักเรียนได้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีด้านอื่น ๆ ที่ควรสนับสนุนเพิ่มเติม เช่น ค่าวัสดุการศึกษา และค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและปรับปรุงอาคารสถานที่ ให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบล / ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครู / ผู้ดูแลเด็กจัดทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 เรื่อง เพื่อนำผลวิจัยมาใช้ในการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2543). รวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาการศึกษาดินแดน.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2553). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ.
- กษิณีเดช จิวน้อย. (2550). การประเมินผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง อำเภอกุเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาอิสระ รม.ม. ขอนแก่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิราวุฒิ สีมารักษ์. (2553). การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดเลย. ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ชยานนท์ มนเพียรจันทร์ (2554). การจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหาร ส่วนตำบลด้วยหลักองค์รวม: กรณีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดงพอง องค์การบริหารส่วนตำบลศิลา จังหวัดขอนแก่น.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2540). รายงานการวิจัย เรื่อง รูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- บังอร เทพเทียน และ ปิยนันท์ ตระกูลวงษ์. (2550). “การดูแลเด็กปฐมวัยของประเทศไทย”. วารสาร สาธารณสุขและการพัฒนา, 5(2), 117-128
- ราศี ทองสวัสดิ์. (2529). การบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาปฐมวัย การจัดการศูนย์และ โรงเรียนปฐมวัยศึกษา. หน่วยที่ 1-7, นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ. (2553). รายงานจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ. ชัยภูมิ: สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ.
- อมรชัย ตันติเมธ. (2542). การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.